

Algemene Beschouwingen 2021 CDA Ridderkerk

Inleiding

Beste raadsleden, college, overige aanwezigen en kijkers thuis,

Namens het CDA Ridderkerk willen wij allereerst de gemeenteraad, het college en de ambtenaren complimenteren en een woord van dank uitspreken, voor wat er in het afgelopen jaar tot stand is gebracht.

De Covid-19 heeft een langere impact op onze samenleving dan we op voorhand hadden gedacht. Deze crisis heeft vele inzichten opgeleverd en heeft er ook voor gezorgd dat de tegenstellingen in onze samenleving meer inzichtelijk zijn geworden. Binnen Nederland zijn we steeds hoger opgeleid, maar ons land kent ook nog ruim 2 miljoen laaggeletterden. We zijn digitaal steeds meer verbonden, maar tegelijkertijd groeit de eenzaamheid.

Door deze inzichten zijn we ook gaan inzien hoe groot de behoefte is aan gemeenschapszin. Dit sluit ook naadloos aan bij een van de fundamenten van het CDA. Het is wel duidelijk geworden dat we niet als losse individuen door het leven willen gaan maar als coöperatieve samenleving, individuen die met elkaar de schouders eronder zetten. Het CDA hoopt dan ook dat we ons als samenleving blijven inzetten voor de keuze van meer samen en minder ik.

Het afgelopen jaar hebben we ook binnen Ridderkerk gezien dat onze inwoners zich voor de coöperatieve samenleving willen inzetten.

**Niet omdat het moet van de overheid,
Niet omdat je er via de markt voor betaalt,
Maar omdat we als mensen elkaar nodig hebben.**

Deze verandering brengen we niet in een dag tot stand maar is een continu proces waar we met z'n allen aan moeten blijven werken. Deze verandering begint in de samenleving en is al gaande, de vraag is of het ons lukt om hierbij te helpen.

Het is zaak om te blijven omzien naar elkaar hoewel dat niet altijd even makkelijk zal zijn.

De kracht van mensen is ongekend. Het is tijd voor een Nederland waar niet de markt, niet de overheid maar de samenleving weer centraal staat.

het doel van het CDA is altijd geweest om mensen in hun gezin, hun omgeving en samenwerkingsverbanden tot hun recht te laten komen (**publieke gerechtigheid**), opdat zij in verantwoordelijkheid en naar vermogen een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving (**gespreide verantwoordelijkheid**), omzien naar elkaar (**solidariteit**) en bouwen aan een perspectiefrijke toekomst voor onze kinderen (**rentmeesterschap**).

Vanuit deze vier pijlers van het CDA-gedachtegoed volgt hieronder de visie van het CDA Ridderkerk en zullen we ook de onderwerpen die door het huidige college zijn gerealiseerd, of nog gerealiseerd moeten worden, bespreken.

Vanuit een besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur.

Zijn wij goede voorouders? Vanuit het besef dat we de natuur en de cultuur geërfd hebben van onze (voor)ouders en wij geroepen zijn tot een duurzame zorg hiervoor. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd, ook op financieel gebied. Om een betere samenleving achter te laten moeten we wat van waarde is vernieuwend en creatief doorgeven. We moeten keuzes maken met het oog op de toekomst, wat meer langetermijndenken - hoe ziet ons dorp er straks uit, wat voor openbaar vervoer sluit daarop aan, hoe willen we recreëren binnen ons dorp (denk aan bijvoorbeeld de groenvoorziening en de fiets- en wandelpaden).

Kinderburgemeester

We vinden het belangrijk dat bij deze keuzen voor de toekomst onze kinderen en jongeren worden betrokken.

De motie van het CDA voor een kinderburchemeester is aangenomen en de eerste kinderburchemeester is benoemd en is actief in Ridderkerk. Namens onze fractie willen we de kinderburchemeester complimenteren voor haar werk de afgelopen jaren. De kinderburchemeester is mooie manier om onze jeugd te betrekken bij de lokale politiek en zo een spreekbuis te laten zijn voor de jeugd.

Voorzieningen voor jongeren

Het bestemmingsplan voor de nieuwe locaties van de Gemini, De Loods en De Gooth is vastgesteld. Hiermee hebben we de eerste stap gezet naar een lange termijn investering in de Ridderkerkse jeugd. Een plek waar talentontwikkeling wordt gestimuleerd, hulp wordt geboden

waar nodig en waar de Ridderkerkse jeugd in het weekend uit kan gaan. We blijven hiernaast aandacht vragen voor een Soos voor de wijken Oost en het Centrum. Met het (waarschijnlijke vertrek) van de Soos Het Hoofdkwartier richting de wijk West, blijven de wijken Oost en het Centrum zonder Soos zitten.

Drugsgebruik

Een andere zorgelijke ontwikkeling in onze gemeente, is het drugsgebruik. We zullen in Ridderkerk moeten blijven handhaven tegen het drugsgebruik en daarnaast inzetten op scholing op onze scholen.

Renovatie sporthal en nieuwbouw voor basisscholen

Vanuit het Aangepast Integraal Accommodatie Plan Ridderkerk (AIAP) gaan we de Sporthal Drievliet renoveren en verduurzamen en komt er nieuwbouw voor de scholen De Noord, De Wingerd en De Driemaster. Dit zorgt ervoor dat we voor de toekomst hier accommodaties realiseren waar onze jeugd nog en met veel plezier gebruik van kan maken.

De afgelopen jaren hebben we als gemeente veel initiatieven kunnen ontwikkelen die grote investeringen met zich meebrachten. Ondanks al deze investeringen hebben we al deze jaren kunnen steunen op een solide en sluitende jaarrekening. Dit is mede te danken aan de extra inkomsten van uit de verkoop van de aandelen van Eneco en de herfinanciering van ons vreemd kapitaal tegen lagere rentelasten. Als gemeente Ridderkerk staan we er hierdoor voor de toekomst financieel gezien goed voor.

Nieuw te bouwen woningen

Door alle maatschappelijke ontwikkelingen zien we een veranderende maatschappij met nieuwe uitdagingen. Als voorbeeld zien we de stijgende vraag naar woningen en de verontrustende prijsontwikkeling.

Alleen in Zuid-Holland zullen we 90.000 nieuwe woningen moeten bouwen. Voor onze gemeente is dit geen eenvoudige opgave maar zijn op meerdere locaties in Ridderkerk toch al mooie plannen gerealiseerd of worden ze nog gerealiseerd. De betreffende locaties zijn, Driehoek 't Zand, woningen in het centrum op de locatie van de oude bibliotheek, woningen op de kruising

Rembrandtweg/ Burgemeester de Zeeuwstraat, woningen aan de Pruimendijk (locatie oude manege), woningen op de kruising Lagendijk/ Rijksstraatweg.

Toch vinden we het als CDA belangrijk om het aanbod te verruimen voor met name nieuwe doelgroepen. Hier kan worden gedacht aan nieuwe woonvormen zoals starterswoningen, die aantrekkelijk zijn voor jongeren met een smalle beurs. Hiervoor zien we dat in het centrum kansen liggen en die moeten we niet laten liggen. Het zou mooi zijn als we op deze manier meer woningen voor onze eigen inwoners kunnen realiseren.

Het CDA wil alle mogelijkheden aangrijpen om de druk op de woningmarkt te verlichten. Mede op verzoek van het CDA wordt er nu ook onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van tijdelijke woningen binnen Ridderkerk.

Mensen hebben behoefte aan gemeenschapszin. Het CDA zet in op het zorgen voor elkaar en op betrokkenheid van burgers om de onderlinge solidariteit te versterken. We zijn het gelukkigst als e in gemeenschap met anderen leven en worden gezien en gewaardeerd.

Mensen die kwetsbaar zijn geworden verdienen steun van hun zorgzame medemensen en van een beschermende overheid.

Mensen helpen die slecht ter been zijn

Bij de invoering van het afvalplan was een veel gehoord geluid dat het voor inwoners die slecht ter been zijn lastig kan worden om hun afval weg te brengen. Als CDA vinden we dat, vanuit het standpunt dat we moeten omzien naar elkaar, we hier iets aan moeten doen. In veel gevallen zullen mensen die minder goed ter been zijn vaak ook een mantelzorger hebben.

Het CDA dient een motie in om voor deze mantelzorgers een extra afvalpas te verstrekken voor het woonadres waarop de mantelzorger mantelzorg verleent.

Hulpverlening overheid

Covid-19 heeft ook wel duidelijk gemaakt dat het belangrijk is om meer contact te hebben met je directe omgeving. In onze directe omgeving kan toch ook sprake zijn van eenzaamheid, en dat geldt niet alleen voor onze ouderen maar in niet mindere mate voor onze jongere inwoners. Het kan iedereen overkomen. De Coronacrisis heeft laten zien wat voor kracht er in de Nederlandse/Ridderkerkse samenleving zit. In sommige gevallen is de gemeente een steun in de rug geweest door de groeperingen die het meest geraakt worden door de Coronacrisis tegemoet

te komen. Hierbij valt te denken aan het kwijtschelden van verschuldigde huren en minder strikt te zijn op de geldende regelgeving.

Een betaalde werkplek voor mensen met een arbeidsbeperking

Het is goed om te constateren dat ondanks de gevolgen van de Coronacrisis, en het wegvallen van werkgelegenheid in een aantal sectoren, het toch mogelijk is geweest om personen met een arbeidsbeperking te kunnen plaatsen op een betaalde werkplek. Dat is een mooi voorbeeld van een inclusieve maatschappij waar het CDA groot voorstander van is. Ridderkerk pakt door om een inclusieve samenleving mogelijk te maken.

Wijkdashboards

Veel van deze activiteiten worden buiten ons gezichtsveld opgepakt en blijven vaak ook onderbelicht. Het CDA is daarom groot voorstander om deze activiteiten meer onderling te delen, goed om het te weten maar ook goed om van initiatieven te leren. Samen met partij 18Plus heeft het CDA vorig jaar een motie ingediend om een wijkdashboard per wijk in te richten. De uitwerking van deze motie was niet naar tevredenheid van de raad en wordt nu opnieuw opgepakt.

Behoud cultureel erfgoed

Op het gebied van cultuur hebben we de afgelopen jaren mooie resultaten behaald, we investeren in ons cultureel erfgoed.

Door het laten vervallen van de claim voor het tramtracé door Ridderkerk investeren we nu in het behoud van de Huishoudschool en de twee woningen aan de Molensteeg. Hierbij wordt op basis van een goed participatie traject gekeken welke mogelijkheden er zijn voor een maatschappelijke invulling van de Huishoudschool

Als we het in Ridderkerk hebben over cultureel erfgoed kunnen we het landgoed “Huys ten Donck” zeker niet vergeten. Deze mooie oude buitenplaats wil het CDA zeker behouden voor Ridderkerk. Het is dan ook goed om te zien dat de getijdenhaven van het landgoed is hersteld. We zien graag dat het gebied rond deze haven een openbaar gebied wordt waar onze inwoners fijn kunnen recreëren en waar jong en oud in aanraking komt met de Ridderkerkse geschiedenis.

Mooi om te zien dat Ridderkerk de afgelopen jaren inzet op informatieborden over de Ridderkerkse geschiedenis, zoals op de Kerksingel. Als CDA vinden we dit een mooi initiatief en

zien we deze informatieborden graag terug in Ridderkerk, bijvoorbeeld ook 1 bij De Draak voor de Ridderkerkse jeugd met uitleg over waar ons 'dorps wapen' vandaan komt.

Aanschaf Capitulatiemuseum

Het afgelopen jaar is de gemeente Ridderkerk ook in de gelegenheid gesteld om het Capitulatiemuseum in Rijsoord te kopen. Een kans die wij als CDA niet aan ons voorbij wilden laten gaan om zo'n belangrijke plek uit de Nederlandse geschiedenis te behouden.

Toekomst kerkgebouwen in Ridderkerk

Het CDA is initiatiefnemer geweest voor een kerkenvisie en veel kerken hebben hier ook positief op gereageerd. Voor sommige kerken komt de nog te vormen visie te laat maar het is goed dat hierover nu de dialoog ontstaat over de toekomst van kerkgebouwen en dat in dialoog tussen de gemeente, kerkeigenaren, inwoners en erfgoedorganisaties. We gaan met elkaar in gesprek over de toekomst van alle kerkgebouwen in onze gemeente, monumentaal en niet-monumentaal, nieuw en oud. Op deze manier hopen we ons kerkelijk cultureel erfgoed te bewaren.

Investeren in bomen en planten en maatregelen mbt klimaatverandering

Met de groenvisie trekken we het groenonderhoud breder. We stimuleren in een verscheidenheid van bomen en planten, waardoor we beter bestand zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering. Het klimaat verandert en door de toenemende druk op de natuur zien we in de omgeving een toenemende verslechtering van onze biodiversiteit. Het CDA is daarom blij met de aanstelling van een ecooloog om te onderzoeken hoe we een grotere biodiversiteit kunnen realiseren. Met de toenemende droge zomers is het belangrijk dat onze gemeente kiest voor een grotere diversiteit aan groenvoorzieningen.

Investeren in groen

Daarnaast hebben we de afgelopen jaren extra geïnvesteerd in groenonderhoud en hebben we het onderhoudsniveau in onze gemeente verhoogd. Zowel binnen als buiten de woonwijken hebben we prachtige parken en rustgebieden waar onze bewoners dichtbij huis kunnen recreëren. Zeker gelet op de beperkende maatregelen in het kader van Covid-19 is dit extra belangrijk om in stand te houden en te verbeteren. Het CDA wil de lijn

van investeren in de Groenvisie dan ook verder stimuleren en de 'groene buffer' rondom Ridderkerk instant houden.

Gescheiden afval inzamelen betaalbaar houden

Het afvalplan is stapsgewijs ingevoerd en langzaamaan worden de gestelde doelen gerealiseerd. Het gescheiden inzamelen van ons afval is succesvol, maar daar staat tegenover dat de opbrengst voor het gescheiden afval minder is dan verwacht waardoor de kosten voor het restafval gestegen zijn. Per saldo kost het afvalplan de inwoners van Ridderkerk momenteel extra geld. Daar staat tegenover dat dat wel onze bijdrage is voor een schonere wereld, een wereld die we door willen geven aan de volgende generaties. Doorgaan met het inzamelen van afval op de oude manier had geleid tot nog veel hogere kosten. Het CDA zal de ontwikkelingen op dit gebied goed blijven monitoren en kritisch blijven om ervoor te zorgen dat we het gestelde doel, duurzame afvalverwerking tegen zo laag mogelijke kosten, ook daadwerkelijk gaan realiseren. Het uitgerolde afvalbeleid is voornamelijk generiek voor heel de gemeente. Nu het generiek is uitgerold zullen we als gemeente Ridderkerk ons moeten inzetten op maatwerk.

Busverbindingen en buurtbussen

Het CDA vindt een goed openbaar vervoer cruciaal voor een goed functionerende economie. De Hoogwaardig Openbaar Vervoer Visie (HOV) is aangenomen en dat betekent dat we aansluiting hebben op de belangrijke vervoerslijnen van en naar onze omliggende gemeenten. Dit vindt het CDA belangrijk omdat door Covid-19 het gebruik van het openbaar vervoer meer onder druk is komen te staan.

Daarnaast vervullen de buurtbussen een belangrijke rol om heel Ridderkerk bereikbaar te houden. Het in stand houden van de buurtbussen is daarom naar de mening van het CDA essentieel. Een directe verbinding naar station Barendrecht is daarnaast een al langer uitgesproken wens van onze fractie.

Ruim baan voor fietsers

Er ontstaat een toenemende differentiatie binnen het langzame verkeer. We noemen hier de (deel)scooter, de elektrische fiets en de gewone fiets. Deze vervoersmiddelen vormen een belangrijk element binnen het verkeerscirculatieplan. Het CDA is dan ook voorstander voor bredere en meer toegankelijke fietspaden, die de veiligheid van deze mobiliteit ten goede zal komen. Maar ook voor een centrum dat via veilige wandelroutes te bereiken is, en voor de fiets

toegankelijk. Een mooi voorbeeld hiervan is de inrichting van een stuk van de Lagendijk als “auto te gast” gebied.

Ruim baan voor voetgangers

Naast al deze vervoersmiddelen, moet er in Ridderkerk ook ruimte gegeven worden aan de voetgangers. Hierbij is het veilig kunnen oversteken essentieel en daarom zouden we als CDA graag zien dat er meer ingezet wordt op verlichte zebrapaden zoals op de Geerlaan. In ons verkiezingsprogramma voor 2022-2026 zullen we hiervoor verdere stappen voorstellen.

Meer parkeervoorzieningen bij winkels

Het CDA is van mening dat naast deze vormen van mobiliteit het centrum ook zeker toegankelijk moet blijven voor de auto, met onder andere goede parkeervoorzieningen en mogelijkheden tot elektrisch laden. Met een, gedurende de laatste jaren, toch al zwaar onder druk staande detailhandel en Horeca is het voor winkeliers van belang om vooral toegankelijk te zijn en blijven voor verkeer buiten de regio.

Aanbod winkels en vermindering van leegstand

Door Covid-19 en de daarbij behorende maatregelen is een toekomstvisie, over hoe onze economie zich gaat ontwikkelen, niet eenvoudig te schetsen. Onze maatschappij verandert en dat heeft gevolgen voor de economie. Met de gebundelde krachten van onze gemeenschap kunnen we deze uitdaging aan.

Door middel van de aangenomen plannen voor het centrum investeren we in de buitenruimte van het centrum. De uitwerking van de plannen zal gefaseerd gaan plaatsvinden, en per fase aan de Raad worden voorgelegd voor akkoord.

De eerste concrete acties zijn als zichtbaar. Door de komst van de Lidl naar het centrum vindt er een verschuiving plaats van vele winkels waardoor de leegstand in ons centrum verminderd. Daarnaast is er een akkoord bereikt om op de plaats van de oude bibliotheek woningen te gaan creëren.

Naast de plannen voor het centrum vindt het CDA het ook belangrijk dat de kleinere winkelgebieden (zoals Dillenburgplein, Plein Oost, winkelcentrum Bolnes en de winkelstrip in West) in Ridderkerk in stand blijven en zo hun lokale buurtfunctie kunnen blijven uitvoeren.

Bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard

Het aantrekken van nieuwe bedrijven op Nieuw Reijerwaard is ondanks Covid-19 succesvol. Doordat de bezettingsgraad van dit terrein nu 40% is wordt nu ook de uitvoering van de IJsselmondse knoop opgepakt. Een grote zorg van het CDA is wel hoe we ervoor gaan zorgen dat de vele verkeersbewegingen in goede banen worden geleid en we Ridderkerk bereikbaar houden voor onze inwoners en hulppersoneel zoals een ambulance.

Ontwikkelingen Oosterpark

Een van de concrete uitwerkingen hierbij is het plan voor het Oosterpark. Voor de bewoners aan de rand van het Oosterpark willen we de geluidshinder verminderen en wordt er een geluidswal gerealiseerd langs de A16. Hierdoor vinden er ingrijpende veranderingen plaats in het Oosterpark en was er ook de gelegenheid om de sportfaciliteit van de Rowdies aan te passen zodat deze aan de wettelijke eisen gaat voldoen. Naast al deze ingrijpende veranderingen in het Oosterpark gaan we ook flink investeren in het park zelf zodat we daar met z'n allen fijn en goed kunnen blijven recreëren.

Het CDA dient een motie in om bij aanschaf van meubilair voor de verschillende parken in Ridderkerk, waaronder het Oosterpark, in te zetten op rolstoelvriendelijk meubilair, zoals bijvoorbeeld picknicktafels.

Rechtstaat

Het CDA staat voor het juiste doen, recht doen, omwille van de menselijke waardigheid. De rechtsstaat is een onmisbare voorwaarde voor de bescherming van de menselijke waardigheid. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke grenzen en geeft mensen zekerheid. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig zijn. En, de overheid moet zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn.

Vanuit overheidswege worden er steeds meer taken gedelegeerd naar de gemeenten. Het is goed om te zien dat het ambtelijk apparaat van de BAR-organisatie bij de daadwerkelijke uitvoering van deze activiteiten op zoek is naar de combinatie van kwaliteit en efficiency.

We zien dan ook steeds meer initiatieven ontstaan om de onderlinge samenwerking op te zoeken. Een mooi voorbeeld hiervan is aangenomen voorstel voor de integratie van het sociaal domein. Waar voorheen individuele activiteiten werden afgestemd op de behoeftes van de inwoners van

Ridderkerk worden de activiteiten nu vaker gebundeld en als totaalpakket aangeboden aan de inwoners van Ridderkerk.

Veiligheid op straat

Door de maatregelen die worden genomen in het kader van Covid-19 merken we dat de fysieke veiligheid toenemend onder druk komt te staan. We ervaren steeds vaker kleinere excessen in onze samenleving. De laatste tijd zien we een stijging van High Impact Crimes die ontoelaatbaar zijn. De steekpartij tussen twee jongeren bij de Gemini, de schietpartij op de parkeerplaats bij winkelcentrum de Werf en de beroving in het Zand zijn zorgelijke ontwikkelingen.

Het CDA vindt het belangrijk dat onze inwoners zich veilig voelen in Ridderkerk.

In het kader van de het messenincident in onze gemeente is het goed dat we hier meer aandacht voor hebben. Zo zijn er inzamelacties geweest om wapens in te kunnen leveren en kunnen we, als we dat nodig vinden voor de veiligheid, ook gebieden aanwijzen waar de politie preventief kan fouilleren.

Het CDA is ook voorstander om de Mobiele Camera-Unit (MCU) vaker in te zetten.

Relatie overheid en samenleving

Voor het CDA begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. Mensen, buurten, sportclubs, scholen, kerken, moskeeën, zorginstellingen, bedrijven; ze leveren allemaal een unieke bijdrage aan onze samenleving.

De overheid geeft al die mensen en organisaties het vertrouwen om te doen waar ze goed in zijn. En de burger geeft de overheid het vertrouwen om te doen wat zij moet doen. De vertrouwensrelatie is dus belangrijk. Gespreide verantwoordelijkheid betekent ook dat mensen, organisaties, bedrijven en overheden een eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het algemeen welzijn, om zowel de persoon als de gemeenschap te laten floreren.

Het kan ook voorkomen dat de gemeente juist de belemmerende factor kan zijn. Daarom pleiten we als CDA ervoor dat de overheid de samenleving alle ruimte geeft in plaats van allerlei beperkende maatregelen, die maatschappelijk initiatief in de kiem smoort.

Het CDA dient een motie in om het binnen de gemeente Ridderkerk mogelijk te maken om zienswijzen en Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) verzoeken digitaal te mogen indienen.

Digitale veiligheid wordt een steeds belangrijker aspect. Als CDA realiseren wij ons heel goed, hoe belangrijk het is, om onze digitale gegevens veilig te kunnen opslaan.

Het onrechtmatig verkrijgen van persoonlijke data is een groot issue geworden met soms verstrekende gevolgen. Wij vinden het belangrijk, dat onze overheid alle hierop gerichte maatregelen in het werk zal stellen, om onze persoonlijke gegevens blijvend te beschermen.

Tot slot

Als Ridderkerkse samenleving staan we de komende jaren voor grote veranderingen.

We noemen de verduurzaming met daaraan gekoppeld een circulaire economie en een ingrijpende energie transitie die ons te wachten staat. Hierbij is essentieel dat we dit gezamenlijk met alle inwoners oppakken. Een enorme complexiteit, die veel van ons vraagt zoals onder andere zelfredzaamheid.

De invoering van de Omgevingswet, wat betekent dat meer regelgeving decentraal kan worden bepaald. Op zich een vereenvoudiging van regelgeving maar dat gaat ook gepaard met een grotere lokale verantwoordelijkheid.

Een maatschappij waar helaas niet iedereen even gemakkelijk in zal kunnen meekomen.

Daarom moet wij met elkaar samen op weg, naar een nieuwe tijd, met gelijke kansen voor iedereen.

We wensen daarom bij dit alles heel Ridderkerk en daarbij het college, de raad en de ambtenaren Gods zegen toe.

Ton Overheid, Victor Mijnders en Dick Breeman

Moties:

- *Rolstoelvriendelijk meubilair in parken, zoals bijvoorbeeld picknicktafels.*
- *Extra afvalpas voor mantelzorgers.*
- *Mogelijkheid om zienswijzen en Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) verzoeken digitaal te mogen indienen.*